

Bytí a jeho vykonávání

Operari sequitur esse: pokud chápeme „operari“ dostatečně široce jako činiti, dělati, vykonávati, pak musíme trvat na tom, že platí právě obráceně: *esse sequitur operari*. Má-li „něco“ (tj. pravé jsoucno, pravá událost) vskutku „být“, pak toto své bytí musí aktivně vykonávat. Znamená to totiž, že v „bytí“ nelze pouze setrvávat, „bytí“ totiž není nic, co by setrvávalo, trvalo, ale bez aktivity vykonávání (tedy když tato aktivita ustane) událostné dění prostě končí a mizí – a nic po tomto bytí nezůstává. (Pokud se zdá, že něco pak přece jen pozůstává jako relikv, je to pouze nesprávný náš dojem, vyvolaný tím, že k výkonu svého bytí si určité jsoucno-událost může „angažovat“ i jiná jsoucna, která ve své vykonávání bytí mohou i nadále pokračovat, i když jejich angažmá již skončilo.) Není ovšem pochyb o tom, že tu je vážný problém, totiž že předpokladem aktivity je aktivní resp. aktivity schopný subjekt. Takže vlastním či přesněji nejzávažnějším problémem je nikoli bytí jsoucna-události jako „celku“, nýbrž bytí „subjektu“ události. Protože si však událost musí svůj subjekt ustavit aspoň v prvním kroku ještě bez pomoci subjektu (který ještě ustaven nebyl), musíme pojmově rozlišit „aktivitu“ nikoli pouze výkonu bytí události, nýbrž také výkonu ustavení subjektu na jedné straně ode všech dalších aktivit, které už budou nějak (v nějakém rozsahu) spoluorganizovány již ustaveným subjektem. Aby se událost mohla „dít“, musí své „bytí“ začít vykonávat. Ale tohoto prvotního výkonu sebeuskutečňování musí být schopna událost ještě dříve, než si může začít ustavovat (konstituovat a pak rekonstituovat) svůj subjekt. A ustavit si subjekt (nebo přinejmenším si svůj subjekt začít ustavovat) musí událost nejprve také ještě v rámci onoho prvotního sebe-vykonávání, kdy ještě nemá svůj subjekt k dispozici (resp. kdy se ještě subjektem nestala).

(Písek, 090317-1.)